

FOTOGRAFIE MET DANK AAN ROC MONDRIAAN EN STUDENTEN/DOCENTEN VAN DE VAKANTIESCHOOL

HOE MBO-STUDENTEN AAN HUN TAAL- EN REKENVAARDIGHEDEN WERKEN TIJDENS SCHOOLVAKANTIES

De vakantieschool als boost voor zelfvertrouwen van studenten

ROC Mondriaan en het ROC van Amsterdam-Flevoland openen tijdens schoolvakanties hun deuren voor vakantiescholen voor studenten, speciaal gericht op taal en rekenen. Gevoed door een gezellige, persoonlijke en motiverende werksfeer, geven studenten aan dat ze veel leren tijdens deze dagen. De practoraten Taalondersteuning Nederlandse Taal en Gecijferdheid in het mbo brengen samen met docenten succesfactoren in kaart, waarbij onder andere het welbevinden van studenten duidelijk naar voren komt. **RITA SPITHOFF, PAULIEN WAANDERS, DONJA BAYOUMI ALI, ROY CRAMER, AMELA MERDOVIC, MONIQUE PIJLS**

EEN WELKOM GEVOEL

Het is herfstvakantie, oktober 2025. Bij ROC Mondriaan in Den Haag druppelen de studenten binnen. Hier staat de Vakantieschool sinds 2023 op het programma. Het initiatief is ontstaan vanuit de school voor Zorg en Welzijn, maar is inmiddels uitgebreid naar

heel ROC Mondriaan. Coördinator Donja en haar team staan klaar met koffie, thee, lekkers, alle benodigde lesmaterialen en persoonlijke aandacht. Studenten worden bij naam genoemd, sommigen hebben al vaker deelgenomen. Jongerenwerker Minuska ondersteunt studenten in

persoonlijke zaken.

Ook bij het ROC van Amsterdam-Flevoland, College Zuid, is de BOOZTCAMP Vakantieschool gestart, hier voor de eerste keer, op initiatief van het Taal- en Rekencentrum (TRC). Docenten Roy, Paulien en Amela en een team van vrijwillige taalcoa-

ches heten de studenten van harte welkom. Er is koffie, thee en fris, en in de pauzes koek, broodjes en fruit. Ook liggen er lesmaterialen klaar voor Nederlands en rekenen.

DE OPZET VAN HET ONDERZOEK

Dit onderzoek naar ervaringen en succesfactoren is gedaan door een team van docenten, coördinatoren en practoren. Tijdens de vakantiescholen hebben de practoren de studenten laagdrempelig bevestigd. Bij ROC van Amsterdam-Flevoland is er een padlet ingevuld door studenten. Bij ROC Mondriaan is er daarnaast input verzameld vanuit de standaard evaluaties van de Vakantieschool. De antwoorden van studenten zijn bij beide scholen thematisch geanalyseerd. Bij ROC Mondriaan zijn docenten tussendoor bevestigd en er heeft vooraf een verdiepend gesprek plaatsgevonden, waarin docenten uitgebreid hun ervaringen hebben gedeeld. Na afloop van de lessen zijn de bevindingen bij beide ROC's besproken met de docenten en gezamenlijk verwerkt.

OPZET EN AANPAK VAN DE VAKANTIESCHOLEN

Doel van beide vakantiescholen is om studenten extra begeleiding op het gebied van Nederlands en rekenen te geven. De vakantiescholen zijn intensief: gedurende 4 à 5 dagen werken studenten tussen negen uur 's morgens en twee uur 's middags aan Nederlands of rekenen. Het accent ligt bij beide vakantiescholen op het oefenen van vaardigheden zoals leerstrategieën, waarbij studenten oefenen met het maken van passende denkstappen.

Bij het ROC van Amsterdam-Flevoland wordt aan het eind van de week met een gesimuleerd examen gekeken hoe studenten zich hebben ontwikkeld. Bij beide ROC's waren de lessen voornamelijk klassikaal,

met veel interactie tussen docent en student. Daarnaast was er de mogelijkheid om zelfstandig te werken. Bij Nederlands werd er veel getraind met de vaardigheden. Bij beide vakantiescholen nemen studenten deel die Nederlands als nieuwe taal leren en studenten die Nederlandstalig zijn, waarbij de houding kan verschillen ten aanzien van ondersteuningslessen. Bij de laatste groep kunnen behoeften minder zichtbaar zijn en is er vaker vraag naar specifieke examentraining.

ERVARINGEN VAN STUDENTEN

Studenten bezoeken de vakantiescholen om verschillende redenen, waaronder behoefte aan samenwerken met gelijkgestemden, het overwinnen van 'spreekangst' of 'rekenangst' en gerichte examentraining. Bij beide vakantiescholen reageren studenten tussentijds en na afloop enthousiast op het aanbod. Zij rapporteren vooruitgang en de toetsresultaten laten dit ook zien. Studenten waren positief over de gastvrije ontvangst, een fijne sfeer, gerichte ondersteuning op taal- en rekengebied, stimulans en motivatie, persoonlijke aandacht, meer aaneengesloten tijd voor het vak, het lesmateriaal, afwisseling van werkvormen en gelijkgestemden. Studenten geven aan dat ze aan het eind van de week meer vertrouwen in hun eigen competenties hebben ontwikkeld. Bij ROC Mondriaan komen de studenten zelf vooral vanuit een (groeiende) behoefte aan sociale steun en focus. Een student benoemt: 'Je kunt met al je vragen terecht, krijgt duidelijke uitleg en er is alle tijd.'

ERVARINGEN VAN DOCENTEN

Docenten geven aan dat zij veel energie krijgen van het lesgeven aan deze studenten, vanwege de hoge motivatie, concentratie en tijd die er

is. Het werken met kleine groepen is fijn. Docent Paulien van ROC van Amsterdam-Flevoland geeft aan: 'Het is echt een leeroase: er is tijd, ruimte, rust, overzicht.' Assistentie in de vorm van vrijwilligers (de taalcoaches) is goed bevallen en de jongerenwerker is een belangrijke toevoeging voor hulp op persoonlijk

DOCENTEN KRIJGEN ENERGIE VAN HET LESGEVEN AAN DEZE STUDENTEN

vlak. De bedoeling is nadrukkelijk dat het initiatief ondersteunend is aan de opleiding, dus als aanvulling. Een goede indicatie voor succes is ook dat studenten soms andere studenten werven, iets wat bij ROC Mondriaan wordt opgemerkt.

CONCLUSIES

Bestaand onderzoek naar vakantiescholen laat veel factoren zien die we ook bij bovengenoemde vakantiescholen terugzien, bijvoorbeeld in een studie van Schenke & Van der Ploeg (2020) en Keppels & Jenniskens (2022): leren in kleine groepen, een doelgericht programma, duidelijke structuur in de lesstof, hoge intensiteit en activerende didactiek, door bekwame en deskundige docenten met een betrokken en positieve houding.

Kenmerken van goed onderwijs gelden ook voor vakantiescholen, waaronder hoge verwachtingen, aansluiten op specifieke behoeften, het accent op leerstrategieën en resultaatverbetering. Als mogelijk aandachtspunten van vakantiescholen worden genoemd de investering (voorbereiding, kosten, tijd vrijmaken) »

en de relatie met het reguliere onderwijs. Om die reden wordt in sommige onderzoeken de vakantieschool als een tijdelijke maatregel benoemd, die dus voor zowel studenten als docenten veel kan opleveren. Belangrijke randvoorwaarden bij de vakantiescholen zijn de ondersteuning van vrijwillige taalcoaches en jongerenwerkers en een goede afstemming tussen docenten onderling.

AANBEVELINGEN

De positieve ervaringen met de vakantieschool bij beide instellingen leiden tot de aanbeveling om dit initiatief voort te zetten. De combinatie van doel, focus, aandacht en intensiteit in een veilige, gastvrije setting

STUDENTEN ZIJN ENTHOUSIAST OVER HET AANBOD

met een heldere pedagogische en didactische visie maken het tot een waardevolle aanvulling op het reguliere programma. Om een vakantieschool succesvol op te zetten, bevelen we het volgende aan:

1. Plan een vakantieschool op een aantal aaneengesloten dagen in de vakantie, met een kort dagprogramma, bijvoorbeeld tussen 10.00 en 14.00 uur.
2. Biedt de vakantieschool tegen lage of geen kosten aan.
3. Werf studenten persoonlijk en via verschillende kanalen. Zorg vooraf voor zichtbaarheid en een goede communicatie over de verwachtingen.
4. Zorg dat de docenten van de vakantieschool de namen van studenten vooraf hebben.
5. Verzamel vooraf lesmateriaal en

6. Ontvang de studenten gastvrij, met in de pauzes voor koffie, thee en versnaperingen.
 7. Vorm kleine groepen (max. 20 studenten) met twee docenten per groep. Bijvoorbeeld een hoofddocent en assistent, of een aantal vrijwillige taalcoaches.
 8. Besteed aandacht aan welzijn en zelfvertrouwen van studenten. Beschouw 'geloof in eigen kunnen' als de rode draad van de lessen. Schakel eventueel een jongerenwerker in.
 9. Zorg voor een activerende, motiverende didactiek in de lessen. Geef bijvoorbeeld veel complimenten en stimuleer studenten om vragen te stellen.
 10. Betrek ook andere thuishalen van studenten erbij, bijvoorbeeld in een verbindende startactiviteit.
 11. Geef studenten inbreng in de lessen en inzicht in hun voortgang via momenten van (zelf-)evaluatie.
 12. Faciliteer docenten van de vakantieschool door voldoende tijd en ruimte voor samenwerking.
- Deze aanbevelingen kunnen ook van toepassing zijn op het reguliere pro-

gramma. Maar zolang er uitdagingen zijn rond bijvoorbeeld docententekort, passend onderwijs of ondersteuningsmaatregelen, vormt de vakantieschool een waardevolle aanvulling voor studenten die het nodig hebben en er tijd voor willen maken. ■

- MONIQUE PIJLS – PRACTOR GECIJFERDHEID IN HET MBO, ROY CRAMER – DOCENT REKENEN, PAULIEN WAANDERS – DOCENT NEDERLANDS, AMELA MERDOVIC – DOCENT NT2 | HET PRACTORAAT IS EEN INITIATIEF VAN ROC VAN AMSTERDAM–FLEVOLAND EN AERES MBO EN WERKT SAMEN MET HET REKENCOLLECTIEF (HU, UU, ECBO) EN HET LEREND NETWERK REKENEN (KENNISPUNT MBO TAAL EN REKENEN).
- RITA SPITHOFF – PRACTOR TAALONDERSTEUNING NEDERLANDSE TAAL, DONJA BAYOUMI ALI – PROJECTLEIDER TAALONDERSTEUNING | ROC MONDRIAAN

Bronvermeldingen

- > Keppels, E., & Jenniskens, T. (2022). *Evaluatie van COVID-19 inhaal- en ondersteuningsprogramma's: mbo.*
- > Schenke, W., Van der Ploeg, S. (2020). *Zomerscholen en verlengde schooltijd: effectief voor het inhalen van achterstanden?* [NRO Kennisrotonde.](#)